

стране и једног и другог облика демократије.

6. УСТАВИ И ЊИХОВ ОДНОС ПРЕМА ПИТАЊУ СУВЕРЕНОСТИ

Како у теорији постоје разлике по питању суверености и њених носилаца, то се и у уставној пракси одражава у различитим уставним решењима од једне до друге земље. Или, простије речено, једни устави (и земље) се опредељују за једну, а други за другу врсту суверености. Иако је сувереност основно својство државе, како каже проф. Р. Марковић, мало је устава који помињу да је држава суверена, при чему се већина по овом питању тако поставља да одређује титулара суверености у држави. У те ретке уставе који помињу сувереност државе спада рецимо наш бивши Устав СР Југославије од 1992. год. (када дефинише СР Југославију као суверену савезну државу засновану на равноправности грађана и равноправности република чланица) али и неки ранији устави (Устав Албаније од 1928. или Финске од 1919) као и неки устави бивших социјалистичких држава. Тако рецимо Устав Социјалистичке Републике Румуније од 1965. год. каже да је: „Социјалистичка Република Румунија суверена, независна и јединствена држава трудбеника града и села.“ По правилу сви револуционарни устави су привржени народној суверености – помињу да је народ суверен, и то је у складу са Русоовом доктрином која је инспирисала револуционарне духове Европе (па и света) крајем 18. века. То важи пре свега за револуционарни Устав Француске од 1793. год (Монтањарски) који предвиђа да сувереност припада народу; да ни један део народа не може да врши власт целог народа с тим да сваки део носилаца суверености има право да изрази своју вољу у пуној слободи. Од тих револуционарних устава, или блиских њима, може да се помене и Устав Пољске од 1791. год. који је произашао из европске револуционарне ситуације и традиције и који се у овом питању суверености у свему огледао на револуционарно учење о народној суверености. Он у одељку V каже да: „сва власт у људском друштву произилази из воље народа.“ Слично поступа и временски много каснији Устав Корејске Народнодемократске Републике од 1948. год. (такође припада револуционарним уставима после II светског рата) по коме „сва власт припада народу који је остварује преко народних одбора који су нова форма државне власти. Но нису ни сви револуционарни устави у овом питању до краја доследни, као што опет има и неких других (који нису револуционарни) али су прихватили принцип народне суверености. Такав